

Torsdag den 14. marts 2019

P8_TA(2019)0215

En europæisk sanktionsordning for krænkelse af menneskerettighederne

Europa-Parlamentets beslutning af 14. marts 2019 om en europæisk sanktionsordning for krænkelse af menneskerettighederne (2019/2580(RSP))

(2021/C 23/18)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger, hvori det efterlyste en EU-dækkende mekanisme til at indføre målrettede sanktioner mod enkeltpersoner, der er involverede i alvorlige krænkelse af menneskerettighederne, herunder beslutningerne af 16. december 2010 om årsberetningen om menneskerettighederne i verden 2009 og EU's menneskerettighedspolitik ⁽¹⁾ og af 11. Marts 2014 om udryddelse af tortur i verden ⁽²⁾,
- der henviser til sine tidligere beslutninger, jf. artikel 135 i forretningsordenen, hvori der opfordres til at indføre målrettede sanktioner mod personer, der er involveret i grove krænkelse af menneskerettighederne, herunder beslutningerne af 19. januar 2017 om situationen i Burundi ⁽³⁾, af 5. juli 2018 om Burundi ⁽⁴⁾, af 18. maj 2017 om Sydsudan ⁽⁵⁾, af 14. juni 2017 om situationen i Den Demokratiske Republik Congo ⁽⁶⁾, af 18. januar 2018 om Den Demokratiske Republik Congo ⁽⁷⁾, af 14. september 2017 om Gabon: undertrykkelse af oppositionen ⁽⁸⁾, af 5. oktober 2017 om situationen i Maldiverne ⁽⁹⁾, af 5. oktober 2017 om sagerne vedrørende Krimtatarlederne Akhtem Chiygoz og Ilmi Umerov og journalist Mykola Semena ⁽¹⁰⁾, af 30. november 2017 ⁽¹¹⁾ og af 4. oktober 2018 ⁽¹²⁾ om situationen i Yemen, af 14. december 2017 om Cambodja, navnlig opløsningen af partiet CNRP ⁽¹³⁾, af 14. december 2017 om situationen for rohingya-folket ⁽¹⁴⁾, af 15. marts 2018 om situationen i Syrien ⁽¹⁵⁾, af 25. oktober 2018 om situationen i Venezuela ⁽¹⁶⁾, af 13. september 2018 om Myanmar, især sagerne om journalisterne Wa Lone og Kyaw Soe Oo ⁽¹⁷⁾, af 25. oktober 2018 om situationen i Det Asovsk Hav ⁽¹⁸⁾, af 25. oktober 2018 om drabet på journalist Jamal Khashoggi i det saudiarabiske konsulat i Istanbul ⁽¹⁹⁾ og af 14. februar 2019 om situationen i Tjetjenien og sagen om Ojub Titijev ⁽²⁰⁾,
- der henviser til sin henstilling til Rådet af 2. april 2014 om fastsættelse af fælles visumrestriktioner for russiske embedsmænd, der er indblandet i Sergej Magnitskij-sagen ⁽²¹⁾,
- der henviser til sin beslutning af 12. december 2018 om årsberetningen om menneskerettigheder og demokrati i verden 2017 og Den Europæiske Unions politik på området ⁽²²⁾,

---

⁽¹⁾ EUT C 169 E af 15.6.2012, s. 81.
⁽²⁾ EUT C 378 af 9.11.2017, s. 52.
⁽³⁾ EUT C 242 af 10.7.2018, s. 10.
⁽⁴⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0305.
⁽⁵⁾ EUT C 307 af 30.8.2018, s. 92.
⁽⁶⁾ EUT C 331 af 18.9.2018, s. 97.
⁽⁷⁾ EUT C 458 af 19.12.2018, s. 52.
⁽⁸⁾ EUT C 337 af 20.9.2018, s. 102.
⁽⁹⁾ EUT C 346 af 27.9.2018, s. 90.
⁽¹⁰⁾ EUT C 346 af 27.9.2018, s. 86.
⁽¹¹⁾ EUT C 356 af 4.10.2018, s. 104.
⁽¹²⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0383.
⁽¹³⁾ EUT C 369 af 11.10.2018, s. 76.
⁽¹⁴⁾ EUT C 369 af 11.10.2018, s. 91.
⁽¹⁵⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0090.
⁽¹⁶⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0436.
⁽¹⁷⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0345.
⁽¹⁸⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0435.
⁽¹⁹⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0434.
⁽²⁰⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0115.
⁽²¹⁾ EUT C 408 af 30.11.2017, s. 43.
⁽²²⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0515.

Torsdag den 14. marts 2019

- der henviser til sin beslutning af 13. september 2017 om korruption og menneskerettigheder i tredjelande ⁽¹⁾,
- der henviser til sin beslutning af 12. marts 2019 om status over de politiske forbindelser mellem EU og Rusland ⁽²⁾,
- der henviser til sin beslutning af 4. februar 2016 om systematiske masse mord på religiøse mindretal begået af det såkaldte ISIS/Daesh ⁽³⁾,
- der henviser til afsnit V, kapitel 2 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) om vedtagelse af sanktioner som led i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP),
- der henviser til artikel 215 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) om vedtagelse af sanktioner over for både tredjelande og enkeltpersoner, grupper og ikke-statslige enheder,
- der henviser til erklæring 25 til Lissabontraktaten om behovet for at sikre behørig procesrettigheder for personer eller enheder, der er berørt af EU's restriktive foranstaltninger eller EU-foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme,
- der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention og de tilhørende protokoller,
- der henviser til EU's strategiske ramme og handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati (2015-2019),
- der henviser til erklæringen i anledning af Kommissionens formand Jean-Claude Junckers tale om Unionens tilstand den 12. september 2018 med forslag om, at medlemsstaterne gør brug af de eksisterende EU-regler for at gå fra enstemmighed til kvalificeret flertal inden for visse områder af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, f.eks. når det gælder fælles reaktion på krænkelser af menneskerettighederne og anvendelse af effektive sanktioner,
- der henviser til erklæringen af 10. december 2018 fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik efter mødet i Rådet (udenrigsanliggender) i december 2018,
- der henviser til resolutionen af 22. januar 2019 fra Europarådets Parlamentariske Forsamling om Sergej Magnitskij og efterfølgende sager: bekæmpelse af straffrihed ved hjælp af målrettede sanktioner,
- der henviser til sit studie fra april 2018 med titlen »Targeted sanctions against individuals on grounds of grave human rights violations — impact, trends and prospects at EU level« (målrettede sanktioner mod enkeltpersoner på grundlag af alvorlige krænkelser af menneskerettighederne — virkninger, tendenser og udsigter på EU-plan),
- der henviser til forslag af 14. november 2018 om et europæisk udvalg for indrejseforbud med relation til menneskerettigheder,
- der henviser til mødet den 20. november 2018 i Nederlandene om EU's ordning for globale menneskerettigheds-sanktioner,
- der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2 og 4,

⁽¹⁾ EUT C 337 af 20.9.2018, s. 82.

⁽²⁾ Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0157.

⁽³⁾ EUT C 35 af 31.1.2018, s. 77.

Torsdag den 14. marts 2019

- A. der henviser til, at det i artikel 21 i TEU fastsættes, at Unionens optræden på den internationale scene bygger på demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettighedernes og de grundlæggende frihedsrettigheders universalitet og udelelighed, respekt for den menneskelige værdighed, principperne om lighed og solidaritet samt respekt for grundsatningerne i De Forenede Nationers pakt og folkeretten;
- B. der henviser til, at EU har forpligtet sig til systematisk at gennemføre sanktioner, som er vedtaget af FN's Sikkerhedsråd i henhold til kapitel VII i FN-pagten, og pålægger samtidig egne sanktioner i mangel af et mandat fra FN's Sikkerhedsråd i tilfælde, hvor Sikkerhedsrådet ikke har beføjelse til at gribe ind eller er forhindret i at gøre det på grund af manglende enighed blandt dets medlemmer;
- C. der henviser til, at EU-sanktionerne (også kendt som restriktive foranstaltninger) over de seneste to årtier er blevet en integreret del af EU's værktøjskasse for eksterne forbindelser med over 40 forskellige restriktive foranstaltninger, der er truffet over for 34 lande; der henviser til, at det anslås, at to tredjedele af EU's landespecifikke sanktioner er blevet pålagt til støtte for målsætningerne for menneskerettigheder og demokrati;
- D. der henviser til, at person-målrettede sanktioner er udformet med henblik på at minimere de negative konsekvenser for personer, der ikke er ansvarlige for de politikker eller handlinger, som førte til vedtagelsen af sanktionerne, navnlig for de lokale civilbefolkninger, og for legitime aktiviteter i eller med det pågældende land; der henviser til, at de direkte berører de personer, der er ansvarlige for krænkelserne, og således virker afskrækkende;
- E. der henviser til, at alle sanktioner, der vedtages af EU, er i fuld overensstemmelse med forpligtelserne i henhold til folkeretten, bl.a. dem, der vedrører menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder; der henviser til, at sanktioner bør revideres med jævne mellemrum for at sikre, at de bidrager til opfyldelsen af deres erklærede mål;
- F. der henviser til, at EU ud over de landespecifikke sanktioner, der sigter mod at ændre staters adfærd, for nylig har indført restriktive foranstaltninger mod spredning og brug af kemiske våben og cyberangreb samt specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme;
- G. der henviser til, at de eksisterende EU-sanktioner er rettet mod både statslige og ikkestatslige aktører såsom terrorister og terrorgrupper;
- H. der henviser til, at der i løbet af de seneste par måneder har været adskillige tilfælde, hvor europæiske virksomheder eller endog EU-medlemsstater har overtrådt EU's sanktioner; der henviser til, at disse eksempler illustrerer behovet for yderligere at præcisere omfanget og rækkevidden af de gældende sanktioner samt for en præcisering af, i hvilket omfang landene og virksomhederne er ansvarlige for at sikre, at deres varers og tjenesteydelsers endelige anvendelsesformål eller bestemmelsessted ikke er omfattet af sanktioner;
- I. der henviser til, at de relevante medlemsstatsmyndigheder er ansvarlige for at håndhæve sanktionerne, mens selve disse foranstaltninger vedtages på EU-plan;
- J. der henviser til, at den amerikanske Kongres vedtog den globale Magnitskij-lov i 2016 som opfølgning på Sergej Magnitskij-loven om retsstatens ansvarlighed af 2012, der havde til hensigt at pålægge sanktioner på de personer, der var ansvarlige for Sergej Magnitskij's død under varetægtsfængsling i et russisk fængsel efter at have udstået umenneskelige forhold, bevidst forsømmelse og tortur;
- K. der henviser til, at Estland, Letland, Litauen, Det Forenede Kongerige, Canada og USA har indført ordninger om sanktioner for menneskerettighedsovertrædelser ved lovgivning af Magnitskij-typen; der henviser til, at Parlamentet gentagne gange har opfordret til, at der indføres en lignende EU-ordning for globale menneskerettighedssanktioner, som kan sikre sammenhæng og effektivitet i forbindelse med indefrysning af private aktiver, visumforbud og andre sanktioner, som enkeltpersoner og enheder pålægges af medlemsstaterne og på EU-plan;

Torsdag den 14. marts 2019

- L. der henviser til, at den nederlandske regering i november 2018 indledte en drøftelse blandt EU's medlemsstater om den politiske mulighed for en ordning for målrettede menneskerettighedssanktioner på EU-plan; der henviser til, at indledende drøftelser fortsætter i Rådets arbejdsgrupper;
1. fordømmer på det kraftigste alle krænkelser af menneskerettighederne i hele verden; opfordrer Rådet til hurtigt at indføre en selvstændig, fleksibel og reaktionsdygtig EU-dækkende sanktionsordning, der vil gøre det muligt at målrette indsatsen mod individuelle, statslige og ikkestatslige aktører og andre enheder, der er ansvarlige for eller er involveret i alvorlige krænkelser af menneskerettighederne;
  2. understreger, at en EU-sanktionsordning for krænkelser af menneskerettighederne bør bygge videre på forslagene fremsat i tidligere beslutninger med opfordring til en EU-fælles mekanisme til indførelse af målrettede sanktioner; er af den opfattelse, at en EU-menneskerettighedssanktionsordning til målrettet afstraffelse af personer, der er involveret i menneskerettighedskrænkelser hvor som helst i verden symbolsk bør bære Sergej Magnitskijs navn; glæder sig over, at der i en række lande er vedtaget lignende lovgivning rettet mod personer overalt i verden, der har krænket menneskerettighederne; understreger, at der er behov for et transatlantisk samarbejde for at drage menneskerettigheds-overtrædere til ansvar; opfordrer andre stater til at udvikle lignende instrumenter;
  3. er af den faste overbevisning, at en sådan ordning er et afgørende element i EU's eksisterende værktøjskasse for menneskerettigheder og udenrigspolitik, og at den vil styrke EU's rolle som global menneskerettighedsaktør, navnlig i dets kamp mod straffrihed og dets støtte til ofre for misbrug og til menneskerettighedsforkæmpere i hele verden;
  4. understreger, at denne ordning bør gøre det muligt at indføre restriktive foranstaltninger, navnlig indefrysning af aktiver og forbud mod indrejse i EU, over for enhver enkeltperson eller enhed, der er ansvarlig for, involveret i eller har bistået, finansieret eller bidraget til at planlægge, styre eller begå grove menneskerettighedskrænkelser, misbrug og tilfælde af systemisk korruption, der har forbindelse til alvorlige menneskerettighedsovertrædelser; betoner behovet for klart at fastslå omfanget af overtrædelser såvel som for at oprette hensigtsmæssige juridiske kanaler, ad hvilke der kan gøres indsigelse mod opførelse på sanktionslisten;
  5. er overbevist om den gavnlige virkning, som denne nye ordning vil have på de pågældende personers og enheders adfærd såvel som dens afskrækkende virkning; understreger i denne henseende behovet for, at alle EU-medlemsstater fortolker, forklarer og håndhæver anvendelsen af sanktioner på samme konsekvente måde; opfordrer indtrængende medlemsstaterne og Kommissionen til at øge deres samarbejde og informationsdeling og til at udarbejde en europæisk tilsyns- og håndhævelsesmekanisme;
  6. glæder sig over det forslag, som Kommissionens formand har fremsat om at bevæge sig væk fra enstemmighed i forbindelse med Rådets beslutningstagning på FUSP-området, og opfordrer indtrængende Rådet til at vedtage dette nye sanktionsinstrument, således at der i Rådet eventuelt kan vedtages indførelse af menneskerettighedssanktioner med kvalificeret flertal;
  7. støtter de indledende drøftelser i Rådet om oprettelsen af et sådant sanktionsinstrument; opfordrer indtrængende den højtstående repræsentant og hendes tjenestegrene til at benytte en konstruktiv og proaktiv tilgang til at få afsluttet disse drøftelser på vellykket vis og forventer, at hun aflægger rapport til Parlamentet; understreger betydningen af Parlamentets kontrollfunktion for så vidt angår denne fremtidige ordning, navnlig med hensyn til omfanget og bestemmelsen af kriterierne for opførelse på listen samt mulighederne for retslig prøvelse;
  8. opfordrer alle medlemsstater til at sikre, at deres myndigheder, virksomheder og andre aktører, der er registreret på deres område, fuldt ud overholder Rådets afgørelser om restriktive foranstaltninger over for enkeltpersoner og enheder, navnlig for så vidt angår indefrysning af aktiver, der tilhører personer opført på listen, og restriktioner for adgang til medlemsstaternes respektive territorier som følge af krænkelser af menneskerettighederne; udtrykker bekymring over de seneste forlydender om overtrædelser af disse afgørelser og minder medlemsstaterne om deres forpligtelse i henhold til folkeretten til at tilsikre anholdelse og retsforfølgelse af personer mistænkt for at have begået forbrydelser, der omfatter grusomheder, såfremt personerne befinder sig på deres territorium;

Torsdag den 14. marts 2019

9. understreger, at øget samarbejde og udveksling af oplysninger mellem disse myndigheder samt en europæisk håndhævmekanisme er afgørende for at sikre en ensartet håndhævelse og fortolkning af EU's gældende restriktive foranstaltninger og for, at de europæiske virksomheder kan udøve deres aktivitet på lige vilkår;
  10. understreger betydningen af, at EU's fremtidige sanktionsordning for menneskerettigheder er i overensstemmelse med og supplerer eksisterende EU-politikker og eksisterende landespecifikke og horisontale restriktive foranstaltninger; insisterer i denne forbindelse på, at den nye ordning ikke bør erstatte de nuværende landespecifikke foranstaltningers anvendelsesområde for så vidt angår menneskerettigheder; mener endvidere, at en eventuel fremtidig ordning fuldt ud skal supplere og være i overensstemmelse med den eksisterende internationale ramme for sanktioner, navnlig i forbindelse med FN's Sikkerhedsråd;
  11. understreger, at ordningens troværdighed og legitimitet er betinget af, at den er i fuld overensstemmelse med de højeste mulige standarder for beskyttelse og overholdelse af retten til en retfærdig rettergang for de pågældende personer eller enheder; insisterer i den henseende på, at afgørelser om opførelse på eller sletning af listen af enkeltpersoner eller enheder bør være baseret på klare og tydelige kriterier og stå i direkte forbindelse med den begåede kriminalitet for dermed at garantere rettighederne til behørig retslig prøvelse; opfordrer til, at der systematisk medtages klare og specifikke referencemærker og en metodologi for ophævelse af sanktioner og sletning af listen;
  12. understreger, at strafferetlig forfølgelse inden for rammerne af nationale eller internationale jurisdiktioner af gerningsmænd til grove menneskerettighedskrænkelser og grusomheder fortsat bør være det primære mål for alle EU's og dets medlemsstaters bestræbelser på at bekæmpe straffrihed; minder i den forbindelse om princippet om universel jurisdiktion; opfordrer Rådet til at medtage grænseoverskridende krænkelser i denne ordnings anvendelsesområde; understreger behovet for et koordineret multilateralt samarbejde for at forhindre sanktioner i forbindelse med sanktioner;
  13. opfordrer Kommissionen til at afsætte tilstrækkelige ressourcer og tilstrækkelig ekspertise til at håndhæve og overvåge denne ordning, når den er på plads, samt til at være særlig opmærksom på kommunikation til offentligheden om opførelser på listen, både i EU og i de berørte lande;
  14. hylder den utrættelige indsats, som civilsamfundsaktivister gør til støtte for en sådan ordning; tilskynder til, at der nedsættes et rådgivende udvalg på EU-plan;
  15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, FN's generalsekretær og Europarådets generalsekretær.
-